



**Česká republika**

**Česká školní inspekce**

**Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště**

---

# **INSPEKČNÍ ZPRÁVA**

**Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Dubno**

**Dubno, 261 01 Příbram 1**

**Identifikátor školy: 600 007928**

**Termín konání komplexní inspekce: 13. - 20. únor 2003**

<b>Čj.:</b>	033 09/03-5141
<b>Signatura:</b>	kb5hw502

## CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Dubno je státní příspěvkovou organizací s právní subjektivitou, jejímž zřizovatelem se stal s účinností od 1. října 2001 Středočeský kraj. Škola sdružuje střední odbornou školu, střední odborné učiliště, domov mládeže, a školní jídelnu. V souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení poskytuje škola žákům úplné střední odborné vzdělání ve čtyřletých studijních oborech (23-45-M/003 Strojník požární techniky, 26-43-L/001 Mechanik elektronik), dvouletých nástavbových oborech (23-43-L/506 Provozní technika, 26-41-L/506 Provozní elektronika) a střední odborné vzdělání ve tříletých učebních oborech (26-68-H/001 Automechanik, 26-51-H/002 Elektrikář-slaboproud, 26-51-H/003 Elektrikář – silnoproud, 23-51-H/001 Zámečnick, 36-52-H/001 Instalátér a 36-67-H/001 Zedník). V době konání orientační inspekce, která byla dle předmětu inspekční a kontrolní činnosti vztažena k učebním / studijním oborům 26-68-H/001 Automechanik, 26-51-H/002 Elektrikář-slaboproud, 26-51-H/003 Elektrikář – silnoproud, 23-51-H/001 Zámečnick, 36-52-H/001 Instalátér 36-67-H/001 Zedník, 23-43-L/506 Provozní technika a 26-41-L/506 Provozní elektronika studovalo ve zmíněných oborech denní formou ve třinácti třídách celkem 312 žáků.

## PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům učebních / studijních oborů 26-68-H/001 Automechanik, 26-51-H/002 Elektrikář-slaboproud, 26-51-H/003 Elektrikář – silnoproud, 23-51-H/001 Zámečnick, 36-52-H/001 Instalátér, 36-67-H/001 Zedník, 23-43-L/506 Provozní technika a 26-41-L/506 Provozní elektronika (denní studium),
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům učebních / studijních oborů 26-68-H/001 Automechanik, 26-51-H/002 Elektrikář-slaboproud, 26-51-H/003 Elektrikář – silnoproud, 23-51-H/001 Zámečnick, 36-52-H/001 Instalátér, 36-67-H/001 Zedník, 23-43-L/506 Provozní technika a 26-41-L/506 Provozní elektronika (denní studium),
- průběhu a výsledků vzdělávání v předmětech: český jazyk a literatura, cizí jazyky, matematika, práce s počítačem, obsluha osobních počítačů, občanská nauka, nauka o společnosti, u učebních / studijních oborů , 26-68-H/001 Automechanik, 26-51-H/002 Elektrikář-slaboproud, 26-51-H/003 Elektrikář – silnoproud, 23-51-H/001 Zámečnick, 36-52-H/001 Instalátér, 36-67-H/001 Zedník, 23-43-L/506 Provozní technika a 26-41-L/506 Provozní elektronika, skupině odborných předmětů strojírenských (technologie, strojírenská technologie, instalace vody a kanalizace, odborná cvičení), skupině odborných předmětů autoopravárenských a elektronických (automobily, opravárenství a diagnostika, elektronika, základy elektroniky) a odborný výcvik u učebních oborů 26-68-H/001 Automechanik, 26-51-H/002 Elektrikář-slaboproud, 26-51-H/003 Elektrikář – silnoproud, 23-51-H/001 Zámečnick, 36-52-H/001 Instalátér a 36-67-H/001 Zedník (denní studium),
- činnost domova mládeže,

**HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY UČEBNÍCH / STUDIJNÍCH OBORŮ 26-68-H/001 AUTOMECHANIK, 26-51-H/002 ELEKTRIKÁŘ-SLABOPROUD, 26-51-H/003 ELEKTRIKÁŘ – SILNOPROUD, 23-51-H/001 ZÁMEČNÍK, 36-52-H/001 INSTALATÉR 36-67-H/001 ZEDNÍK, 23-43-L/506 PROVOZNÍ TECHNIKA A 26-41-L/506 PROVOZNÍ ELEKTRONIKA VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM**

- Hodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovy je vztaženo ke všem vyučujícím, kteří v době konání orientační inspekce vyučovali teoretické předměty v učebních oborech 26-68-H/001 Automechanik, 26-51- H/002 Elektrikář-slaboproud, 26-51-H/003 Elektrikář – silnoproud, 23-51-H/001 Zámečnick, 36-52-H/001 Instalátér, 36-67-H/001 Zedník, 23-43-L/506 Provozní technika a 26-41-L/506 Provozní elektronika. V rámci jednoho týdne je realizováno celkem 386 hodin povinných předmětů, které jsou ze 61,5 % (tj. 237 hod.) zajištěny učiteli s úplnou kvalifikací, 81 hod. (tj. 21%) učiteli s odbornou způsobilostí a 67,5 hod. (tj. 17,5 %) vyučujícími bez předepsané odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka odborného výcviku v učebních oborech , 26-68-H/001 Automechanik, 26-51- H/002 Elektrikář-slaboproud, 26-51-H/003 Elektrikář – silnoproud, 23-51-H/001 Zámečnick, 36-52-H/001 Instalátér a 36-67-H/001 Zedník je realizována v rámci jednoho týdne ve 469 hod., které jsou ze 72,4 % (tj.339,3 hod.) odučeny mistry odborného výcviku s odbornou a pedagogickou způsobilostí a 27,6 % (tj. 129,4 hod.) pedagogy s odbornou způsobilostí. Promyšlené rozvržení úvazků vede k maximálnímu využívání odborného potenciálu jednotlivých vyučujících. Výchovným poradenstvím je pověřena vyučující, která neabsolvovala ani dosud nezahájila předepsané studium dle platné vyhlášky, ale na studium je přihlášená.
- Koncepční oblast má ve škole příkladnou úroveň. Ředitel vybudoval ze středního odborné učiliště komplex sdružující učební obory, studijní obory a nastavbové studium. Se svými dvěma zástupci tvoří kvalitní manažerský tým, který uplatňuje trendy moderního řízení. Škola se profiluje ve třech oblastech, v nichž především po odborné stránce dosahuje velmi dobrých výsledků a úspěchů. První oblast tvoří výuka oboru **elektrikář**. Žáci v učebním oboru mohou získat výuční list, v nastavbovém studiu mohou složit maturitní zkoušku, stejně jako ve čtyřletém studijním oboru. V oblasti slaboproudu je škola začleněna do systému SŠ - CSE, ve kterém projektem *Výuka bezpečnostních systémů* získala jednu z hlavních cen. V oblasti silnoproudu je škola členem *Komise pro energetické školství*, která koordinuje zavádění jednotného systému závěrečných zkoušek v oboru elektro-silnoproud. Vyučující odborných předmětů jsou spoluautory odborných příruček s tematikou elektro. V oblasti **strojírenství** reprezentuje školu studijní obor strojník požární techniky, ve kterém byla škola po dobu šestiletého experimentu jednou ze škol pilotních. Velmi dobrých výsledků dosahuje obor automechanik. Vyučující učebního oboru jsou spoluautory učebnic, odborných textů s automobilovou tematikou. Třetí profilační oblastí školy jsou **stavební obory** – zámečníci, instalatéri, zedníci. I tato sekce dosahuje dobrých výsledků. Dlouhodobá koncepce školy je postupně naplňována, na její realizaci a vytyčení mají největší podíl ředitel školy a zástupce pro praktický výcvik. *Koncepce SOŠ a SOU Dubno ve školním roce 2002/2003* zpracovává budoucí kroky školy ve třech verzích – dlouhodobé, střednědobé a krátkodobé. Slouží škole jako celoživotní vzdělávací program, respektuje všechna pravidla moderního řízení. Ředitel školy má příkladně zpracovanou sebeevaluaci školy. Materiál je součástí koncepce školy jako celku. Velký důraz je kladen i na oblast personálního rozvoje pracovníků školy, která je každoročně sledována a písemně

vyhodnocována. S personálním rozvojem souvisí i *Plán dalšího vzdělávání pracovníků SOŠ a SOU Dubno* pro kalendářní rok, který je logicky koncipovaný. Oblast plánování má příkladnou úroveň. Stanovené úkoly teoretického a praktického vyučování, mimoškolní výchovy, ekonomických a personálních záležitostí jsou sledovány pravidelnou týdenní poradou vedení, ze které jsou vedeny podrobné zápisy. Užší vedení tvoří pro ředitele školy základní poradní orgán. Jednotliví vedoucí pracovníci deklarované úkoly přenášejí na svěřené úseky a formou porad jednotlivých úseků je rozpracovávají a plní. Čtyřikrát do roka jsou vedeny provozní porady se všemi zaměstnanci školy, které vedle organizačních záležitostí řeší otázky pracovního prostředí a mzdových prostředků. Širším poradním orgánem je pro ředitele školy pedagogická rada. Z podrobně vedených zápisů vyplývá, že nejslabším článkem je práce předmětových komisí. Ze

13 komisí mají dobrou pracovní strukturu komise oborového charakteru s náplní odborných předmětů. Velmi malou oporu má vedení školy v komisích všeobecně vzdělávacích předmětů, které standardně zvládají stránku organizační. Oblast metodická a didaktická není propracovaná, prodiskutovaná. Přesné kompetence předsedů předmětových komisí nejsou vedením školy stanoveny, vzájemné hospitace mezi vyučujícími nejsou realizovány, hospitační činnost neprovádí ani předseda předmětové komise. Kontrolní systém je pevně vymezen plány hospitační činnosti na úseku praktického a teoretického vyučování. Hospitační činnost vykonávají všichni vedoucí pracovníci. Výsledky kontrolní činnosti jsou měsíčně vyhodnocovány písemně i ústně, hodnocení kontrolní činnosti je jedním z bodů jednání pedagogické rady. Hospitační záznamy všech tří vedoucích pracovníků mají dobrou vypovídací hodnotu, obsahují klady

a zápory, doporučení pro další práci pedagoga. Učitelé jsou průkazným způsobem seznamováni s výsledky své práce. Oblast praktického úseku je pravidelně kontrolována zástupcem ředitele a ředitelem školy jak na pracovištích školy, tak na smluvních provozních pracovištích. Její kontrola je velmi dobře propracovaná. Oblast teoretického vyučování je kontrolována zástupkyní ředitele školy a ředitelem školy. Kontrola není důsledně namířena na práci předmětových komisí, jejich práce je spíše formální

a pro specifičnost jednotlivých předmětů málo přínosná. Průkazná je analýza výsledků kontrol a důslednost při následné kontrole účinnosti opatření. Vnitřním platovým předpisem, který je aktualizován, jsou určena kritéria pro přiznání nadtarifních složek platu. Morální a hmotné stimulování pracovníků je systematické, kritéria jsou známa, v praxi uplatňována. Diference mezi jednotlivými pracovníky je motivující, ředitel školy má nenárokové složky platu podrobně písemně zdůvodněny. V případě nedostatků zjištěných kontrolním systémem je jejich výše snižována. Kontrolní systém je funkční, rezervy se projevují v práci předmětových komisí zvláště všeobecně vzdělávacích komisí. Výchovná poradkyně jmenovaná ředitelem školy je připravena zahájit specializační studium výchovného poradenství. Doposud tuto funkci vykonávala zástupkyně ředitele školy. Z její příkladně vedené evidence žáků, poradenské činnosti, velmi dobré spolupráce s rodiči, spolupráce s blízkými psychologickými poradnami a péče o evidenci žáků se specifickými poruchami učení vyplývá, že její činnost byla pro školu velmi důležitá

a přínosná. Výchovná poradkyně pracující v této funkci v minulých školních letech povýšila ve škole výchovné poradenství na profesionální úroveň. Její současná pokračovatelka má ve své práci na co navazovat a z čeho čerpat. Obě dvě výchovné poradkyně, bývalá i současná, se v této oblasti neustále vzdělávají a školí. Výchovnou činnost v domově mládeže zabezpečují vedoucí vychovatelka, tři vychovatelky na plný pracovní úvazek a dva vychovatelé. Plnění podmínek odborné a pedagogické způsobilosti stanovené vyhláškou je zajištěno příkladně, neboť všichni mají pro práci vychovatele úplnou způsobilost, což se projevuje v kvalitě jejich výchovné práce. Termínovaný zástup dvou vychovatelů je

přechodným řešením současné situace, kdy výchovnou činnost pro 78 ubytovaných žáků má zabezpečovat 5 vychovatelů.

- Škola má formálně i obsahově velmi kvalitně zpracované potřebné školní dokumenty, ve kterých se objevilo několik drobných nedostatků. *Organizační schéma školy* je přehledné a svědčí o promyšleném systému delegování pravomocí a zodpovědnosti na další vedoucí pracovníky. *Vedení školy* tvoří celkem 6 osob, které se scházejí pravidelně jedenkrát týdně. Z těchto *porad* jsou pořizovány podrobné zápisy s termínovanými úkoly a zodpovědností jednotlivých zaměstnanců školy. Jedenkrát za 14 dní se konají porady úseků. Celý systém je završen *pedagogickými radami*, konanými čtyřikrát do roka a v případě potřeby i v mimořádných termínech. V *zápisech z pedagogických rad* se objevuje konstatování, že pedagogická rada „schvaluje“, podmíněné vyloučení nebo vyloučení ze studia. V rozhodnutích ředitele školy tato mylná konstatace není. Ve škole pracuje celkem 12 *předmětových komisí*, 5 pro všeobecné předměty a 7 pro odborné. Předmětové komise se nepravidelně scházejí a z jednání pořizují zápisy. Hlavní náplní jejich práce (např. cizí jazyky) je prodiskutování prospěchu žáků a nikoli probírání metodických záležitostí. Škola má věcně a stručně zpracovanou *Koncepci SOŠ a SOU na rok 2002/2003*, jejíž součástí je i analýza kvalitní *sebeevaluace*. *Výroční zpráva školy za školní rok 2001/2002* obsahuje všechny požadované náležitosti a má značnou faktografickou výpovědní hodnotu, stejně jako *Školní řád*, který popisuje práva a povinnosti žáků; potřebuje však aktualizovat. *Rada školy* ani *samosprávná organizace žáků* ve škole nefungují. O prospěchu a chování žáků jsou zákonní zástupci *informováni* na pravidelných třídních schůzkách, telefonicky, písemně a prostřednictvím žákovských/učňovských knížek. O případných změnách v rozvrhu a suplování najdou žáci informace na hlavní nástěnce. Vyučující jsou informováni osobně a na nástěnce ve sborovně.

***Personální podmínky vzdělávání a výchovy mají velmi dobrou úroveň a umožňují efektivní realizaci hodnocených učebních oborů.***

**HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY UČEBNÍCH / STUDIJNÍCH OBORŮ 26-68-H/001 AUTOMECHANIK, 26-51-H/002 ELEKTRIKÁŘ-SLABOPROUD, 26-51-H/003 ELEKTRIKÁŘ – SILNOPROUD, 23-51-H/001 ZÁMEČNÍK, 36-52-H/001 INSTALATÉR, 36-67-H/001 ZEDNÍK, 23-43-L/506 PROVOZNÍ TECHNIKA A 26-41-L/506 PROVOZNÍ ELEKTRONIKA VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM**

Výchovně vzdělávací činnost je realizována ve školním areálu ležícím 3 km východně od centra Příbrami, dosažitelném dvěma autobusovými linkami městské hromadné dopravy. Na prostorné oplocené ploše se nachází školní třípatrová budova spojená koridorem se správní budovou, tělocvičnou, posilovnou, hernou na stolní tenis a dílnami. Do komplexu školních objektů dále náleží jídelna s kuchyní, domov mládeže, sklady pro komplexní zajištění výuky, garáže pro služební vozidla, plynová kotelna, vrátnice a travnaté hřiště. Pro teoretické vyučování má škola k dispozici 25 učeben (16 univerzálních, 6 odborných a 3 laboratoře). V odborných učebnách probíhá výuka anglického jazyka, německého jazyka, strojírenství, automobilní a požární techniky, výpočetní techniky a řídicích systémů. V laboratořích se uskutečňuje výuka elektrotechnických měření (silnoproud, slaboproud) a číslicové techniky.

V oblasti teoretického vyučování je vybavení školy učebnicemi, učebními pomůckami,

didaktickou a informační technikou velmi dobré. Výuka českého jazyka a literatury probíhá v kmenových učebnách bez adiovizuální techniky. Pro výuku jazyků učitelé využívají dvě specializované učebny, které jsou vybaveny magnetofonem, videem a zpětným projektoem. Příkladnou úroveň má učebna pro výuku společenskovedních předmětů, která je vkusně zařízená a účelně vybavená didaktickou technikou. Sbírkou pomůcek pro matematiku obsahuje tradiční stereometrické modely, rýsovací soupravy, kapesní kalkulátory, nástěnné tabule a sady fólií do zpětných projektorů. Škola disponuje dvěma odbornými učebnami výpočetní techniky, v každé je šestnáct počítačů zapojených do lokální sítě. Nadstandardní je vybavení nové multimediální učebny: dataprojektor, projekční rámeček, smart, laserová tiskárna, scanner atd. Při výuce se používá software MS Office, Circuitmaker, Mechanical Desktop, Formica, Paint Shop Pro, Schemata Elektro, Syswin atd. Žáci mají možnost pracovat s internetem. Výuka odborných předmětů probíhá ve specializovaných učebnách vybavených modely, pomůckami a moderní didaktickou technikou, kmenových učebnách bez potřebného vybavení a odborné laboratoři. V oblasti odborného výcviku je vybavení školy příkladné. Pro výuku oboru Automechanik jsou k dispozici menší dílny se základním strojním vybavením, dále dvě haly (z toho jedna v Příbrami), vybavené příslušnou technikou (zvedáky, diagnostická zařízení, speciální učební pomůcky). Specializovaná učebna, učebna výpočetní techniky a dvě dílny s potřebným vybavením (např. cvičné stěny pro výuku elektroinstalací a práci s elektrickými přístroji, včetně domovních telefonů, videotelefonů a elektropneumatických systémů) slouží k výuce oboru Elektrikář. Pro výuku učební oborů Zámečnick a Instalátér slouží tři dílny vybavené potřebnými stroji včetně počítači řízenými CNC stroji a cvičné pracoviště, kde se žáci učí montáži a zapojení různých typů baterií, sanitární keramiky a podlahového vytápění. Škola, jako jediná v regionu, se zabývá výukou učební oboru Zedník, pro jehož výuku má k dispozici učebny s potřebným zázemím včetně specializovaného pracoviště pro výuku montáže sádkartónů. Převážná část praktické výuky je však realizována na různých stavbách. Domov mládeže (dále jen DM) je umístěn v jednopatrové budově se 17 dvoulůžkovými a 15 třílůžkovými pokoji, dvěma klubovny, knihovnou, kuchyňkou, zrenovovaným sociálním zařízením s teplou vodou, skladem ložního prádla a hernou na stolní tenis. Vytápění je ústřední. Pokoje jsou standardně vybaveny. Přibližně dvě třetiny výbavy pokojů nejsou starší jednoho roku. Každý žák má v přízemí budovy zamykatelný botník. V kuchyňce mají žáci k dispozici základní vybavení včetně mikrovlnné trouby. Lednice jsou umístěny v kancelářích vychovatelů. V klubovnách využívají televizor a video, vychovatelé pravidelně doplňují videotéku o naučné filmy. Knihovna slouží i jako studovna a místnost pro poslech hudby. Do DM jsou dodávány denní tisk a časopisy. V herně jsou stoly na stolní tenis, ubytovaným žákům jsou k dispozici vybavení pro různé sporty. Ve výbavě DM je i hudební aparatura, čtyři CD přehrávače a satelit pro příjem televizního signálu. Zájemci mohou využít PC pro plnění školních úkolů. Každá výchovná skupina má svou informační nástěnku, v 1. poschodí je telefonní automat. Ubytování žáci mají možnost zúčastňovat se zájezdů do pražských divadel.

Místnost pro umístění náhle onemocnělého žáka nebyla v době inspekce označena.

Kapacita domova mládeže umožňuje řediteli umístit všechny žáky, kteří podají přihlášku. *Vnitřním předpisem na stanovení výše úhrady za ubytování žáků SOŠ a SOU na školní rok 2002/2003 stanovil ředitel školy měsíční poplatek za ubytování který není v souladu s platnou právní normou, neboť ubytovací jednotky zařadil do vyšší kategorie.*

Kromě tohoto nedostatku jsou finanční prostředky v celé oblasti zabezpečení materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v souvislosti s finančními možnostmi školy vynakládány efektivně. Ředitel se touto oblastí podmínek vzdělávání zabývá ve své kontrolní činnosti a podnětů zde získaných je využito v koncepci rozvoje školy.

***Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy hodnocených učebních / studijních***

*oborů jsou velmi dobré a podporují učení žáků, zařazení ubytovacích jednotek v domově mládeže a stanovení výše měsíční úhrady za ubytování není v souladu s platnou právní normou.*

**HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE  
VYBRANÝCH PŘEDMĚTECH UČEBNÍCH / STUDIJNÍCH OBORŮ 26-68-H/001  
AUTOMECHANIK, 26-51-H/002 ELEKTRIKÁŘ-SLABOPROUD, 26-51-H/003  
ELEKTRIKÁŘ – SILNOPROUD, 23-51-H/001 ZÁMEČNÍK, 36-52-H/001  
INSTALATÉR 36-67-H/001 ZEDNÍK, 23-43-L/506 PROVOZNÍ TECHNIKA  
A 26-41-L/506 PROVOZNÍ ELEKTRONIKA**

### **Realizace vyučovaných oborů**

- Školou realizovaná výuka hodnocených učebních / studijních oborů 26-68-H/001 Automechanik, 26-51-H/002 Elektrikář-slaboproud, 26-51-H/003 Elektrikář – silnoproud, 23-51-H/001 Zámečník, 36-52-H/001 Instalatér, 36-67-H/001 Zedník, 23-43-L/506 Provozní technika a 26-41-L/506 Provozní elektronika je v souladu s příslušným rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol.
- V letošním školním roce probíhala výuka sledovaných předmětů v souladu s platnými učebními osnovami, výjimku tvoří výuka českého jazyka a literatury, kde osnova není kopírována důsledně. Učebním plánům odpovídá rozvrh hodin sledovaných předmětů a úvazky učitelů a mistrů odborného výcviku.
- Kontrolovaná povinná dokumentace školy je vedena průkazně a zachycuje průběh vzdělávání.
- Vedení školy při hospitacích prostřednictvím časově tematických plánů dohlíží na plnění osnov. Výsledky kontrol jsou na všech úsecích řízení analyzovány, vyhodnocovány, jsou přijímána opatření nejen písemná, ale i finanční. Hospitační činnost je plánovaná, je účinná po stránce kvantitativní. Kvalitativní výsledky přináší více práce úseku praktického vyučování. Úsek teoretických předmětů není propracován v oblasti kompetencí předmětových komisí a výsledků jejich práce.

*Realizace vzdělávacího programu je v souladu se zařazením školy do sítě škol. Výuka byla ve sledovaných předmětech v souladu s učebními osnovami. Povinná dokumentace zachycuje průkazně průběh vzdělávání. Systém kontroly je účinný.*

### **Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura**

Kontrolní hospitace byly realizovány ve 13 hodinách českého jazyka a literatury v tříletých učebních oborech a ve dvouletém nástavbovém studiu. Týdenní časová dotace předmětu je v souladu se schválenými učebními plány.

V uvedených oborech vyučují předmětu tři učitelky, jejichž odborná a pedagogická způsobilost je v souladu s platnou právní normou, což se příznivě projevuje v odborné složce výuky.

Požadavek učebních osnov na rozdělení učiva do jednotlivých ročníků realizovaly vyučující zpracováním tematických plánů pro jednotlivé obory a ročníky. Plány jsou však stejně rámcové jako učební osnovy, jejichž obsah navíc nekopírují důsledně. Projevuje se to zejména v tříletých

učebních oborech, kde není literární učivo rozděleno do učebními osnovami stanovených tematických okruhů, nýbrž sleduje základní etapy chronologického vývoje literatury. To však není v souladu s pojetím výuky uvedeným v Učební osnově předmětu Český jazyk a literatura pro tříleté učební obory SOU čj. 25625/99-22 ze dne 19. 7. 1999: „*V literární výuce převažují četba a interpretace konkrétních uměleckých děl nebo ukázek, doplněné nezbytnými poznatky z literární historie a teorie literatury.*“. Tematický celek „*Systemizace literárního vzdělávání a výchovy.*“, s doporučenou dotací 16 hodin je rozčleněn do všech ročníků, což nerespektuje doporučení citované učební osnovy k zařazení na konec výukového cyklu a zejména odporuje účelu, kterým je příprava žáků k nástavbovému studiu. Nekompletně je do tematických plánů zařazena komunikační výchova. Vedle tematických plánů předložily vyučující ještě rozdělení učiva tříletých učebních oborů do ročníků, které ve větší míře respektuje témata uváděná učebními osnovami, dosud však podle něj výuka neprobíhá. Zpracované tematické plány plní funkci učebními osnovami požadovaného závazného rozdělení učiva do ročníků nedostatečně. Výukové cíle některých hodin byly stanoveny velmi obecně a široce, takže jejich splnění nebylo a ani nemohlo být pedagogy či žáky zhodnoceno. Sledované hodiny byly připraveny, obsahová složka velmi dobře nebo průměrně, metodická a materiální složka průměrně, v některých hodinách i podprůměrně.

Při kontrolních hospitacích výrazně převažoval tradiční metodický postup v podobě verbálního výkladu učitelky, často nadměrně rozsáhlý, s nedostatečnou podporou učebních pomůcek a didaktické techniky. Osnovami doporučené řešení problémových úkolů, situační komunikační hry či soutěže ani krátká mluvní cvičení zastoupeny nebyly. V části navštívených hodin ve třídách tříletých oborů (zejména 1.A) neodpovídala míra literárněhistorických poznatků pojetí výuky literatury uvedenému v učebních osnovách. Malá pozornost byla věnována nácviku a hodnocení kultivovaného čtení včetně výslovnosti, obsah i rozsah komunikační výchovy neodpovídal společenskému a profesnímu zaměření žáků. Teoretický výklad mluvnického učiva svým rozsahem a ve spojení s diktováním zápisu do sešitů ubíral časový prostor pro jeho praktické procvičení. Organizace a efektivita vyučování jsou ve vztahu k učebním osnovám a aktuálnímu stavu v navštívených třídách nejslabším článkem průběhu vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura.

Výuka předmětu probíhá v kmenových učebnách, jejichž psychohygiena odpovídá standardu z hlediska osvětlení, teploty a čistoty. Jejich didaktická podnětnost k výuce předmětu je nulová. Audiovizuální technika v navštívených učebnách není, k dispozici je mobilní, využit byl však jen v jedné sledované hodině magnetofon. Nejméně v pěti hodinách byla výuka bez didaktických pomůcek výrazným nedostatkem. Do hodin literatury učitelky přinášely knižní publikace, žáci pracovali s čítankami nebo častěji s nakopírovanými ukázkami, při výuce jazyka a slohu učebnice využívány nebyly.

Vstupní, průběžnou ani závěrečnou motivaci vyučující do hodin nezařadily, takže její účinnost nelze hodnotit. K hodnocení znalostí žáků slouží převážně metody ústního či písemného zkoušení s následnou klasifikací. Při individuálním ústním zkoušení byli ostatní žáci nezaměstnaní, což významně snižuje efektivitu hodiny.

Atmosféra v jednotlivých třídách byla rozdílná. Vedle tříd s pracovní atmosférou (např. 3.E) reagovali žáci na stereotypní průběh hodiny pasivní rezistencí, v některých třídách (např. 1.A, 2.IZE) i rušením výkladu a provokativními poznámkami. Verbální a neverbální komunikace vyučujících je příkladná nebo velmi dobrá, četnost komunikace žáků je nedostatečná, dodržování pravidel komunikace ze strany žáků odpovídalo typu studia, žáci často reagovali spontánně a nespisovně. Hodnocení psané podoby jazyka bylo mnohem častější než hodnocení ústního projevu.

***Průběh vzdělávání a výchovy byl v předmětu český jazyk a literatura hodnocen celkově jako***



*průměrný.*

### **Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu cizí jazyky**

Ve škole jsou vyučovány anglický a německý jazyk. Výuku ve sledovaných oborech zajišťuje celkem 6 vyučujících, z toho jsou tři odborně a pedagogicky způsobilí, dva jsou pouze pedagogicky způsobilí a jedna je nezpůsobilá. Tento hendikep se snaží odstranit studiem vysoké školy. V průběhu inspekce bylo hospitováno celkem v 15 hodinách (7 anglického a 8 německého jazyka).

K velmi slabým oblastem výuky cizích jazyků patřila oblast motivace a hodnocení. Většina hodin postrádala motivační úvod a seznámení s tématem hodiny. Aktualizace učiva se objevila třikrát v němčině, pochvalu použila vyučující pouze v jedné hodině angličtiny. Kromě jedné hodiny němčiny nedošlo v ostatních k žádnému systematickému a průběžnému hodnocení žákovské úspěšnosti, vyučující jen minimálně formulovali shrnující závěry, ke zhodnocení probraných úkolů a cvičení prakticky nedošlo. Zkoušení a klasifikace žáků byla zaznamenána v šesti hodinách němčiny a jedné angličtiny. Klasifikace těchto šesti hodin němčiny nepostrádala věcné a validní zdůvodnění.

Atmosféra ve zhlédnutých hodinách byla kromě jedné hodiny angličtiny příjemná a přátelská. Vyučující na žáky nekřičí, a ti se k nim na oplátku chovají slušně. Učitelé znají žáky se specifickými vývojovými poruchami učení, a proto v několika hodinách němčiny došlo k diferenciaci učiva. V průběhu hodin se neobjevilo zesměšňování žáků, na případné dotazy se jim dostávalo fundovaných odpovědí.

Vyučování cizím jazykům probíhalo v souladu s učebními dokumenty. Oblast plánování a přípravy vykazovala dílčí nedostatky. Předložené časově tematické plány byly zpracovány řádně, ale pouze pro vedení školy. Vyučující ani předmětová komise se jimi dále nezabývají, o čemž svědčí skoro tříměsíční zpoždění německého jazyka ve třídě 3. ZIZ, které však započalo již v předchozím školním roku! Příprava na většinu hospitovaných hodin byla rutinní, hodiny se vzájemně jedna druhé podobaly. Vyučující ve svém plánování minimálně přemýšleli o formách výuky a o podpoře její názornosti. Kromě dvou hodin výkladu nové mluvnice se jednalo o hodiny opakovací a procvičovací.

Oblast organizace, forem a metod práce byla nejhůře hodnocenou oblastí výuky cizích jazyků. Přesto, že každý z vyučujících učil jinak, je možno u nich i u obou předmětů najít určité shodné rysy. Společným znakem a hlavním nedostatkem takřka všech hodin byla jejich zdlouhavost, jednotvárnost a nedostatek tempa. Vyučující dlouhé minuty či celou hodinu probírali jeden gramatický jev nebo věnovali celou hodinu frontálnímu čtení a překladu již známého textu. Pět hodin mělo pevně danou strukturu, která nepostrádala úvod i závěr hodiny. Ostatní byly okamžitě zahájeny nějakým procvičováním či zkoušením a ukončilo je zvonění. Práce ve dvojicích nebo skupinová práce se objevily pouze ve čtyřech hodinách angličtiny. Dalším z nedostatků některých hodin (zvláště němčiny) byl fakt, že maximum práce za žáky odvedli vyučující, kteří se ve snaze probrat naplánované učivo spokojovali s jednoslovnými odpověďmi nebo odpovídali i za žáky. Záporou byla také nedostatečná názornost výuky – např. výklad nové mluvnice v angličtině probíhal pouze formou čtení z učebnice. Z didaktických pomůcek byl ve čtyřech hodinách angličtiny a dvou němčiny použit magnetofon a ve dvou hodinách angličtiny video. Při poslechu nahrávek vyučující ve třech případech zapoměli žákům zadat jakýkoli poslechový úkol. Zpětný projektor použit nebyl. V jedné hodině němčiny a jedné angličtiny pracovali žáci se slovníky. Výuka probíhala většinou ve dvou specializovaných učebnách jazyků, jejichž výzdoba i vybavení všestranně podporují výuku. Obě učebny jsou využity maximálně, přesto nezanedbatelný počet hodin probíhá v kmenových třídách, které

jsou svou výzdobou a úpravou vhodné k výuce různých předmětů, jejich motivační působení je malé.

Vzhledem k vytížení a pětiminutové délce přestávek nevěnují vyučující cizích jazyků dostatečný prostor přípravě a plánování hodin. Jak již bylo uvedeno výše, je výuka po stránce forem jednotvárná a hodiny postrádají tempo a tlak na žáky. Vyučující nemají dostatečnou zpětnou vazbu a systematický metodický růst. Jen tak se může stát, že vyučující angličtiny zkouší více jak dvě třetiny hodiny jednotlivce a ostatní žáky opomene čímkoli zaměstnat. V hodnocení anglického a německého jazyka nejsou podstatné rozdíly, vzhledem ke složení žáků a jejich zájmu jsou výsledky v anglickém jazyce lepší než v německém.

***Průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných hodinách cizích jazyků byl celkově průměrný.***

### **Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině společenských předmětů (občanská nauka, nauka o společnosti)**

Výuka předmětu občanská nauka je vedena v učebních oborech SOU třemi vyučujícími, z nichž pouze jedna je odborně způsobilá pro výuku tohoto předmětu. V nástavbovém studiu předmět nauka o společnosti vyučuje mladý učitel bez odborné způsobilosti. Všichni vyučující jsou pedagogicky způsobilí. Chybějící odborná způsobilost se projevovala především v informativní složce předmětu, která byla upřednostňována před složkou formativní, dále ve výukových metodách, které pouze u několika sledovaných hodin podporovaly aktivní učení, jenž je pro tuto skupinu předmětů nutné.

Motivační náboj směrem k žákům byl dán samotnou atraktivností probíraných témat, jež se dotýkají každodenního života žáka, ve kterém se pohybuje. Učitelé ale mnohdy neuměli poutavost zvolených témat dobře zúročit, propojit je s praxí a využít je pro osobní žákovu zkušenost. Naopak aktuálnost, kterou byly podpořeny probírané tematické okruhy ve

3. ročnicích, uměla vyučující podpořit cílenou vstupní i cílenou průběžnou motivací. Oboustranný zájem o žhavé problémy lidstva přinášel poutavou diskuzi, ve které zazněly i otevřené otázky na blízkou budoucnost. V ostatních ročnicích dává obsah probíraných témat učitelům možnost volit z bohaté škály motivačních možností, avšak kterou dostatečně nevyužili. Hodnocení žáků probíhalo nejčastěji formou klasifikace krátkých výstižných písemných testů a kvízů, vlastní tvůrčí práce. Žáci 3. ročníků vytvářejí písemně krátké seminární práce, zpracovávají referáty. Hodnocení ústního projevu žáků během sledované výuky nebylo zaznamenáno. Zásadním negativem byla chybějící analýza pracovních výkonů žáků v závěru vyučovacích hodin, ale absentovala i závěrečná část shrnující nově vykládané učivo.

Plánování učiva a následně jeho plnění bylo vynikající. Všichni vyučující se řídí časově tematickými plány, které podrobně kopírují nejnovější platné učební osnovy. Kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že reálné plnění učebních osnov probíhá. Příprava na výuku měla rozdílnou úroveň. U většiny vyučujících převládala obsahová náplň předmětu nad metodickou a didaktickou. Kvalita bezprostřední přípravy na vyučování byla zčásti ovlivněna kvalifikovaností a délkou pedagogické praxe vyučujících. Hlavním nedostatkem ve výuce společenských předmětů bylo nevyužití možnosti uplatnit specifické individuální nebo skupinové formy práce.

Z hlediska vyučovacích metod byl až na výjimky ve většině hodin zvolen frontální způsob organizace výuky, převažovalo frontální řízení činnosti žáků s malým podílem aktivizujících metod práce. Ve vyučování sledovaných předmětů, jejichž základ tvoří osobnost jedince a jeho sebepoznávání a sebehodnocení, absentovalo aktivní pojetí výuky s využitím kooperativní formy práce. Herní prvky, modelové situace, činnostní učení nebyly ve vyučování využity. V

občanské nauce u učebních oborů byly příliš upřednostňovány kognitivní vzdělávací cíle nad afektivními. Učitelé měli snahu žákům přinést a osvětlit poznatky a informace, menší důraz dávali výchovnému charakteru předmětu, který jednoznačně proklamují současné učební osnovy. Předmětová komise, v jejímž čele stojí mladý pedagog, zvládla úlohu organizační a koncepční, otázky metodického charakteru a přizpůsobení výuky současnému trendu učebních osnov je úkol, který vyžaduje systematickou a tvůrčí práci celé předmětové komise. V převažující míře probíhal řízený rozhovor vyučujících a žáků, pro souvislý projev žáků byl vytvořen menší prostor. Výjimku tvořila výuka ve 3. ročnících, která naopak vytvářela prostor pro otevřenou diskuzi, jíž se žáci aktivně zúčastňovali.

Psychohygienické podmínky měly průměrnou kvalitu, která souvisela s převážně přímým, tradičním způsobem vyučování. Způsob stereotypně vedené výuky bez možnosti potřebné relaxace žáky nijak neupoutával a vedl je buď ke zjevné únavě anebo k nadměrné neúčasti projevované vyrušováním. Výuka 3. ročníků, která měla snahu variabilnost práce využívat, vytvářela relaxační prostor, rytmika práce a její tempo byly žáky vnímány velmi pozitivně.

Prostory, ve kterých se výuka sledovaných předmětů odehrávala, mají příkladnou úroveň. Vedení školy vybudovalo pro společenskovědní předměty vkusnou, účelně vybavenou, esteticky pozitivně vyzdobenou učebnu s možností využití didaktické techniky. Vyučující neuměli dostatečně využít materiálně-technické vybavení učebny a vyučovali jako v kterékoli kmenové učebně. Pouze vyučující 3. ročníků pracovala s audiovizuální technikou. Jako podpůrné materiály výuce sloužily kopírované texty, obrázkový materiál učebnicového formátu, který žáci v zadních řadách dobře neviděli. V některých hodinách byla absence názoru citelná. Žáci nevlastní učebnice, poznatky čerpají ze zápisů ve svých sešitech.

***Průběh a výsledky vzdělávání ve společenskovědních předmětech mají průměrnou úroveň.***

### **Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika**

Časové dotace předmětu odpovídají učebním plánům vyučovaných oborů, pouze v oboru zámečník rozšířil ředitel školy v rámci svých kompetencí týdenní hodinovou dotaci matematiky o 0,5 hodiny. Hospitováno bylo v osmi hodinách matematiky u dvou učitelů, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. V kvalitě jejich práce byly zaznamenány rozdíly; plná kvalifikovanost se pozitivně promítala do výuky zkušené učitelky, zatímco práci druhého pedagoga provázely odborné a metodické nedostatky.

Sledovaným hodinám nechyběla úvodní část s motivujícím uvedením do problematiky. V opakovací části hodin, v době, kdy byli někteří žáci zkoušeni, chybělo zamětnání zbytku třídy. Výsledná známka ústního zkoušení byla vždy pedagogem veřejně oznámena a zdůvodněna. V průběhu sledovaných hodin se učitelé snažili nové poznatky aktualizovat a aplikovat při řešení praktických úloh. Málo využívané bylo průběžné hodnocení, aktivním žákům se jen výjimečně dostávalo ocenění známkou či pochvalou. Podklady pro klasifikaci získávají vyučující především z písemných prací, četnost jejich zadávání je obvyklá. Závěry většiny sledovaných hodin postrádaly shrnující a hodnotící část.

Plánování výuky je dokladováno časově tematickými plány, které kopírují platné učební osnovy. Do plánů dvouletých nastavbových studijních oborů provozní technika a provozní elektrotechnika nebyly zařazeny celky *Stereometrie a Statistika*. Kromě tohoto nedostatku mají plány po stránce obsahové i formální velmi dobrou úroveň, jejich soulad s realitou dokládají zápisy v třídních knihách. V bezprostřední přípravě učitelů na hodiny převažovala obsahová složka nad metodickou.

V hodinách zkušené vyučující panovala velmi dobrá pracovní atmosféra i snaha o dodržování

psychohygienických zásad. Učitelce se dařilo žáky aktivizovat, vést je ke konstruktivnímu myšlení a vlastnímu úsudku, výuka nepostrádala systematickostí. Malý tlak vyvíjela tato vyučující na žáky nástavbových studijních oborů, sledovaná výuka nedosahovala standardu střední odborné školy (chybělo více samostatné práce žáků, obecné zdůvodňování nových tvrzení, řešení náročnějších úloh atd.). Výuka méně zkušeného učitele byla z pohledu použitých vyučovacích metod a psychohygienických zásad pouze vyhovující. Hodiny byly zpravidla jeho monologem, žáci byli postaveni do role pasivních posluchačů, kteří si z tabule mechanicky opisovali poznámky. Výuka byla málo efektivní, provázely ji odborné chyby, chybně byla využívána i matematická symbolika.

Materiální podpora sledované výuky byla průměrná. Pracovalo se s křídou a tabulí, používaly se kalkulatory a namnožené texty úloh. Další učební pomůcky využity nebyly, přestože probíraná látka tuto možnost nabízela.

***Průběh vzdělávání a výchovy byl ve sledovaných hodinách matematiky celkově hodnocen jako průměrný.***

### **Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech práce s počítačem, obsluha osobních počítačů**

Týdenní časová dotace obou předmětů je v souladu se schválenými učebními plány. Sledováno bylo osm vyučovacích hodin. Předměty vyučuje pět pedagogů, z nichž čtyři splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené platnou právní normou a jeden tyto podmínky nespĺňuje. Plná kvalifikovanost všech tří učitelů, v jejichž hodinách byly kontrolní hospitace realizovány, měla pozitivní vliv zejména na odbornou složku výuky.

Úvod vyučovacích hodin nepostrádal seznámení s cílem a obsahem učiva, v jejich průběhu bylo hlavním motivačním stimulem řešení úloh z praxe. Podklady pro klasifikaci získávají učitelé převážně vyhodnocováním samostatné práce žáků, k hodnocení znalostí slouží i tradiční ústní zkoušení. Při práci v zájmovém kroužku mohou žáci využívat výpočetní techniku a přístup na internet.

Vyučující mají sestaveny časově tematické plány, které jsou v souladu s učebními osnovami, mají velmi dobrou vypovídací hodnotu a svědčí o jasné a přehledné koncepci výuky těchto předmětů ve škole. Velmi pozitivní je, že v bezprostřední přípravě na výuku upřednostňují vyučující integrované pojetí předmětu.

Třídy jsou při hodinách děleny, vyučující pracují s malým počtem žáků, a tomu přizpůsobují organizaci, metody a formy práce. Jejich pokyny byly jasné a srozumitelné, výuka byla systematická. Žáci byli zapojováni do aktivního učení, vedeni ke schopnosti aplikovat nové poznatky; při hodinách bylo účelně využíváno dalších zdrojů informací. Učivo bylo interpretováno věcně správně a na velmi dobré odborné úrovni.

V některých sledovaných hodinách byla menší pozornost věnována psychohygieně práce. Nedostatkem bylo nezařazování přestávek mezi dvouhodinové bloky výuky předmětů, příliš dlouhý a monotónní byl výklad nového učiva a nepříjemný byl výrazný chlad ve starší počítačové učebně.

Vyučování probíhalo ve dvou odborných učebnách, jejichž vybavení odpovídá současným požadavkům. Materiální podmínky pro výuku předmětů jsou vynikající zejména v nové učebně výpočetní techniky a vyučující je při hodinách v plné míře využívali.

***Průběh vzdělávání a výchovy byl ve sledovaných hodinách předmětů práce s počítačem, obsluha osobních počítačů celkově hodnocen jako velmi dobrý.***

### **Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině odborných předmětů autoopravářských a elektrotechnických (automobily, opravárenství a diagnostika, elektronika, elektrotechnika, základy elektrotechniky)**

V průběhu inspekční činnosti bylo hospitováno celkem v devíti vyučovacích hodinách. Výuku výše uvedených předmětů zajišťuje celkem pět pedagogů, z nichž dva splňují předepsané kvalifikační požadavky pro výuku odborných předmětů ve středních školách, dva vyučující jsou z pohledu platné vyhlášky k výuce odborně způsobilí a jeden učitel nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výše popsané personální zabezpečení výuky nemělo negativní dopad na kvalitu výuky.

Všichni vyučující motivovali žáky ke spolupráci sdělením tématu hodiny, využíváním mezipředmětových vztahů a zejména uváděním příkladů z praxe. Spíše klasický styl výuky doplňovali frontálně kladenými otázkami. Výkony žáků byly průběžně i v závěru hodin hodnoceny spíše ojediněle. Sledovaná klasifikace ústně zkoušených žáků byla objektivní a obvykle doprovázena i slovním zhodnocením žákova výkonu. Formu projevu žáků vyučující vesměs nehodnotili.

Obsah učiva hodnocených předmětů je rozpracován do časově tematických plánů podle platných učebních osnov. Vypovídací hodnota předmětovou komisí projednaných plánů byla rozdílná. Příprava vyučujících sledovala zejména odbornou stránku výuky. Jeden vyučující předmětu opravárenství a diagnostika věnoval velkou pozornost využívání moderních informačních technologií ve výuce (např. zprostředkování přenosu probraného učiva pomocí internetu). Plánování a příprava výuky měly velmi dobrou úroveň.

Tradiční verbální styl výuky předávání hotových informací byl provázen frontálně kladenými otázkami a ve většině hodin doplněn využitím názorných pomůcek. Zvolené metody vedly ke splnění vzdělávacích cílů, v části hodin nebyl vyčleněn prostor pro závěrečnou systematizaci, zopakování a procvičení získaných poznatků.

Výuka předmětu opravárenství a diagnostika probíhala v učebně, jejíž vybavení a výzdoba je motivující ve vztahu k danému předmětu. Ostatní předměty jsou vyučovány v prostorných a čistých kmenových učebnách.

Materiální zázemí tvoří starší i novější názorné pomůcky a didaktická technika, která však není standardní součástí vybavení kmenových učeben. Žáci pracovali s učebnicemi i tabulkami.

Přirozená autorita všech učitelů zabránila projevům nekázně, v hodinách panovala pracovní a nestresující atmosféra. Vyučující používali odbornou terminologii. Frontální dialog s celou třídou částečně omezoval prostor pro rozvoj komunikativních dovedností žáků.

***Výuka bloku odborných předmětů autoopravářských a elektrotechnických byla na základě sledovaných hodin celkově hodnocena jako velmi dobrá.***

### **Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině odborných předmětů strojírenských (technologie, strojírenská technologie, instalace vody a kanalizace, odborná cvičení)**

Výuku výše uvedených předmětů zajišťují tři plně kvalifikované učitelky, jeden vyučující s odbornou způsobilostí a jeden vyučující bez předepsané odborné a pedagogické způsobilosti. V kvalitě všech šesti sledovaných hodin se pozitivně odrazila odborná a pedagogická způsobilost třech vyučujících, u vyučujících bez předepsaného vzdělání nebyly zjištěny zásadní nedostatky.

Bohatých zkušeností z praxe vhodně využíval vyučující technologie ve třetím ročníku učební oboru Zedník k motivování žáků. Ostatní vyučující zařazovali obvyklé motivační prvky. Pro hodnocení žáků je řádně vedena dostatečně četná klasifikace.

Výuka je plánována podle platných učebních osnov, ze kterých vycházejí předložené časové tematické plány. Příprava vyučujících byla pečlivá a sledovala zejména odbornou složku výuky. Zvolená organizace, formy a metody výuky odpovídaly stanoveným cílům. Spíše tradiční pojetí výuky založené na dobře strukturovaném a srozumitelném výkladu s dominantní rolí učitele částečně omezilo prostor pro tvůrčí spoluúčast žáků při získávání nových poznatků, přestože vyučující vytvářeli problémové situace a snažili se tak aktivovat žáky ke společné spolupráci. V části hodin byla účelně zařazena samostatná práce žáků.

Všichni vyučující dbali na rovnoměrné rozložení zátěže žáků v průběhu celé hodiny. Prostředí navštívených učeben s různou mírou podnětnosti ve vztahu k daným předmětům odpovídá psychohygienickým požadavkům. Psychohygienické podmínky výuky měly velmi dobrou úroveň.

Učebna pro výuku strojírenské technologie byla vybavena odpovídající didaktickou technikou, pomůckami a modely. Výuka technologie probíhala v učebně vybavené vzorky stavebních materiálů a obrazy se stavebními výkresy. Ostatní učebny byly kmenové, kam si učitelé potřebné pomůcky přenášeli. Žákům sloužily učebnice a tabulky. Didaktickou techniku účelně využívala zejména vyučující strojírenské technologie.

Všichni vyučující respektovali osobnost žáků a svým klidným vystupováním vytvářeli příznivé klima. Vzájemná komunikace byla otevřená, žáci byli často vybízeni k vyjadřování vlastních názorů. Vyučující se vhodně opírali o zkušenosti žáků, které získali v odborném výcviku.

***Sledovaná výuka hodnoceného bloku odborných strojírenských předmětů měla celkově velmi dobrou úroveň.***

### **Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu odborný výcvik**

V rámci inspekční činnosti proběhly hospitace v učebních oborech Automechanik, Elektrikář - slaboproud, Elektrikář - silnoproud, Zámečnick, Instalatér a Zedník. Celkem byly sledovány dvacet čtyři hodiny výše uvedeného předmětu u osmi mistrů odborného výcviku. Sedm pedagogů splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené vyhláškou, jeden vyučující je pro výuku odborného výcviku způsobilý pouze odborně. Tato skutečnost se zásadním způsobem neprojevila na kvalitě sledované výuky.

Ve sledovaných hodinách odborného výcviku byla viditelná vstupní i průběžná motivace. Úvodní zopakování teoretických poznatků se zápisem do deníku praxe motivovalo žáky k následnému nácviku praktických dovedností. Pozitivně zaměřené, objektivní, ale pedagogy často verbálně nezdůvodněné hodnocení bylo chápáno jako součást výchovně-vzdělávacího procesu.

Týdenní časová dotace předmětu je v souladu se schválenými učebními plány. Obsah a členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učební osnově. Mistři odborného výcviku dodržují časový harmonogram tematických plánů, jejich bezprostřední příprava na vyučování byla pečlivá a zodpovědná vzhledem k organizaci a plnění cílů

Sledované hodiny odborného výcviku zahrnovaly nástup žáků, kontrolu pracovního oblečení, poučení o bezpečnosti práce, instruktáž, přípravu potřebného náradí, plnění přidělených úkolů s kontrolou a korekcí chyb, přestávky a závěr s hodnocením. Při zadávání úkolů byla respektována zásada názornosti a přiměřenosti. Nezbytné organizační pokyny byly jasné

a srozumitelné. Vyučující v průběhu výuky využívali mezipředmětové vztahy a uváděli příklady z praxe. Žáci byli vedeni k sebereflexi a sebehodnocení.

Psychohygienické zásady učebního dne byly dodrženy.

Výuka odborného výcviku probíhala v dílnách a učebnách v areálu školy, učební obory Automechanik a Zámečnick (třetí ročník) na odloučeném pracovišti v Příbrami a externích pracovištích. Prostory pro výuku odborného výcviku jsou z hlediska funkčních, estetických a psychohygienických podmínek nadstandardní. Materiální podmínky využívané pro výše uvedenou výuku umožňují plnit učební osnovy v celém rozsahu.

Pozitivní atmosféru vzájemné spolupráce vytvářeli mistři odborného výcviku ve všech hodinách. Svým vystupováním vedli žáky ke spolupráci a přiměřené toleranci. Převládající velmi dobrá verbální a neverbální komunikace vyučujících usměřovala žáky k aktivní reakci na dění ve sledovaných hodinách.

***Celkově byly průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu odborný výcvik hodnoceny jako velmi dobré.***

### **Výsledky vzdělávání a výchovy**

Při zjišťování výsledků vzdělávání využívá škola především vlastních evaluačních nástrojů. Těmito základními způsoby zjišťování výsledků vzdělávání jsou předepsané písemné práce, teoretické ústní i písemné zkoušení s následnou klasifikací. Škola též využívá komerčních testů.

Důležité zpětnovazební informace o uplatnění absolventů v praxi získává škola nejen od příslušných úřadů práce, ale i od dalších státních i soukromých subjektů. Účast v řadě profesních sdružení umožňuje zařazovat do výuky nejnovější poznatky z oboru, a tím usměřovat výsledky vzdělávání ve vztahu k potřebách praxe.

Výsledky vzdělávání zjištěné školou jsou součástí výročních zpráv. Formou pravidelné kontrolní a hospitační činnosti je průběžně zjišťována kvalita výuky a v případě potřeby jsou operativně přijímána řešení.

***Oblast průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy byla na základě zjištěných skutečností celkově hodnocena stupněm velmi dobrý.***

## **SOUČÁSTI ŠKOLY**

### **Domov mládeže (dále jen DM)**

#### **Realizace činnosti DM**

Ke dni 18. února 2003 bylo uvedeno v denním záznamu 78 ubytovaných žáků, kteří byli rozděleni do výchovných skupin v souladu s právní normou a s ohledem na ročník a obor studia. Tři ubytovaní nebyli žáky učiliště (dva jsou žáky SPŠ a jeden 3. ZŠ Příbram).

Povinná dokumentace vztahující se k činnosti DM je kompletní (osobní spis žáka, deník výchovné skupiny, denní záznam a přihláška do DM), má standardní administrativní i obsahovou úroveň. Vnitřní řád DM obsahuje všeobecná ustanovení a ve vyvážené míře práva a povinnosti ubytovaných žáků. Dílčí údaje vyžadují aktualizaci.

Nabídka volnočasových zájmových aktivit organizovaných DM je zaměřena zejména na sport

a kulturu. Pro školní rok 2002/2003 zpracovala vedoucí vychovatelka výchovně vzdělávací program, který je konkretizován do měsíčních a týdenních výchovných plánů. Kontrolu naplňování výchovných plánů provádějí ředitel školy a vedoucí vychovatelka, je dokumentována v zápisech z porad vedení, v zápisech z porad vychovatelů a v záznamech o kontrolní činnosti vedoucí vychovatelky.

***Realizace činnosti DM má nadprůměrnou úroveň.***

### **Průběh činností v DM**

Hodnocení ubytovaných žáků má ze strany vychovatelů motivační charakter, základním kritériem je dodržování vnitřního řádu DM. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků nebylo zaznamenáno.

Motivace žáků k činnostem organizovaným DM je součástí každodenní práce vychovatelů, její účinnost je průměrná. Ve vzájemných vztazích jsou respektována lidská práva, pravidla vzájemného chování jsou stanovena vnitřním a provozním řádem DM.

***Průběh činností v DM má nadprůměrnou úroveň.***

## **DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ**

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT ČR dne 3. března 2002 s účinností od 1. září 2002 pod č.j. 33094/01-21 je v souladu se zřizovací listinou č.j. OŠMS/5934/2001 ze dne 6. prosince 2001 vydanou Středočeským krajem s účinností od 1. října 2001
- V současné době probíhá příprava na zavedení nového učebního oboru Autoelektrikář. Zčásti budou vyžívána stávající pracoviště, která budou doplněna o novou dílnu specializovanou pro výuku tohoto oboru.
- Pro zvýšení motivace žáků, ale také pro možnost porovnání jejich znalostí a dovedností se škola zapojuje do soutěží odborných dovedností prakticky u všech vyučovaných oborů a některé ze soutěží také organizuje.
- Škola již několik let pravidelně pořádá školení v oblasti bezpečnostních systémů, kterých se pravidelně zúčastňují pedagogičtí pracovníci škol z celé republiky. K přednáškám jsou zváni odborníci z praxe. Z rostoucího počtu účastníků lze usuzovat na kvalitu pořádaných akcí. Cyklus školení byl ve spolupráci s Pedagogickým centrem v Ústí nad Labem akreditován MŠMT ČR.
- Významná je spolupráce s firmami, směřující k získávání učebních pomůcek a další kvalifikace usnadňující uplatnění absolventů v praxi.
- Pracovníci školy se podílejí na tvorbě učebních materiálů i další prezentaci školy. Jedná se o spolupráci se základními školami a Úřadem práce v Příbrami formou prezentace výukových programů nebo účast na mezinárodním veletrhu PRAGOALARM / PRAGOSEC, kde již třetím rokem bude škola vystavovat v rámci Sdružení škol CSE, zabývajících se výukou bezpečnostních systémů.
- Škola je členem Hospodářské komory, Cechu sádrokartonářů ČR, Svazu autoopraven ČR, Asociace vzdělávání v elektrotechnice, Sdružení škol CSE, a dalších. Uvedené aktivity



směřují zejména ke zvyšování úrovně výuky a prohlubování spolupráce mezi školami. Významným výstupem je mimo jiné i sjednocování požadavků na odborné znalosti a dovednosti žáků formou jednotných zadání závěrečných zkoušek.

### **Dotazníkové šetření**

V průběhu inspekce bylo ve škole provedeno dotazníkové šetření ve prospěch výzkumného úkolu „Stav výuky fyziky v základních školách a ve středních školách, jehož řešiteli jsou Západočeská univerzita v Plzni, fyzikálně pedagogická sekce Jednoty českých matematiků a fyziků a Česká školní inspekce. Akce proběhla v souladu s projektem výzkumu. Zúčastnili se jí učitelé fyziky a žáci jedné vybrané třídy.

Veškerá dokumentace použitá při šetření žáků byla předána cestou ústředí ČŠI k souhrnnému zpracování pro globální hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání. Učitelé, kteří se dobrovolně zapojili do výzkumu, mohli odeslat záznamové listy přímo zástupci fyzikální sekce JČMF. Údaje, související s výzkumným šetřením, nebyly a nebudou použity k hodnocení školy, které se provádí v rámci inspekční činnosti.

## **VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ**

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT ČR dne 3. března 2002 s účinností od 1. září 2002 pod č.j. 33094/01-21
2. Zřizovací listina č.j. OŠMS/5934/2001 ze dne 6. prosince 2001 vydaná Středočeským krajem s účinností od 1. října 2001
3. Učební plán studijního oboru 23-43-L/506 Provozní technika schválený MŠMT ČR dne 29. prosince 1995, č.j. 27590/95-23 s platností od 1. září 1996 počínaje 1. ročníkem
4. Učební plán studijního oboru 26-41-L/506 Provozní elektrotechnika schválený MŠMT ČR dne 25. září 1991, č.j. 20 403/91-21 s platností od 1. září 1991 počínaje 1. ročníkem
5. Učební plán učebního oboru 36-52-H/001 Instalatér schválený MŠMT ČR ze dne 3. března 1997, č.j. 14 399/97-72 s platností od 1. září 1997 počínaje 1. ročníkem
6. Učební plán učebního oboru 36-67-H/001 Zedník schválený MŠMT ČR ze dne 11. srpna 1997, č.j. 27 633/97-72 s platností od 1. září 1997 počínaje 1. ročníkem
7. Učební plán učebního oboru 26-51-H/002 Elektrikář – slaboproud schválený MŠMT ČR ze dne 20. března 1996, č.j. 24 66/96-74 s platností od 1. září 1996 počínaje 1. ročníkem
8. Učební plán učebního oboru 26-51-H/003 Elektrikář – silnoproud schválený MŠMT ČR ze dne 20. března 1996, č.j. 24 66/96-74 s platností od 1. září 1996 počínaje 1. ročníkem
9. Učební plán učebního oboru 23-51-H/001 Zámečník schválený MŠMT ČR ze dne 22. července 1994, č.j. 173693/94-74/1125 s platností od 1. září 1994 počínaje 1. ročníkem
10. Učební plán učebního oboru 23-68-H/001 Automechanik schválený MŠMT ČR ze dne 6. února 1998, č.j. 12 399/98-23 s platností od 1. září 1998 počínaje 1. ročníkem
11. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
12. Třídní knihy za školní rok 2001/2002 a 2002/2003
13. Třídní výkazy za školní rok 2001/2002
14. Školní řád pro školní rok 2002/2003
15. Rozvrh hodin pro školní rok 2002/2003-03-23

16. Zápisy z jednání předmětových komisí ve školním roce 2002/2003
17. Zápisy z provozních porad a pedagogických rad
18. Protokoly o komisionálních zkouškách za školní rok 2001/2002
19. Protokoly o maturitních zkouškách za školní rok 2001/2002
20. Protokoly o závěrečných učňovských zkouškách za školní rok 2001/2002
21. Plán školy pro školní rok 2002-2003
22. Plán výchovného poradce – školní rok 2002/2003
23. Organizační řád školy pro školní rok 2002/2003
24. Personální dokumentace zaměstnanců školy
25. Tematické plány sledovaných předmětů pro školní rok 2002/2003
26. Vnitřní řád Domova mládeže ze dne 24. 8. 1998
27. Pedagogická dokumentace DM (osobní spis žáka, deník výchovné skupiny, denní záznam a přihláška do DM)
28. Výchovně vzdělávací program Domova mládeže pro školní rok 2002/2003
29. Vnitřní předpis na stanovení výše úhrady za ubytování žáků SOŠ a SOU na školní rok 2002/2003 ze dne 1. září 2002

## ZÁVĚR

### Hodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovy

*Vedení školy věnuje velkou pozornost personálnímu zabezpečení výuky. Svědčí o tom nejen vysoké procento plně kvalifikovaných vyučujících, ale i důraz, který je kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Vedení zaměstnanců vychází z demokratických principů, promyšlená organizační struktura školy umožňuje efektivní řízení a průběžné naplňování dlouhodobých i střednědobých cílů. Vnitřní informační systém zajišťuje potřebný tok informací a umožňuje operativní řešení vzniklých situací.*

### Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy

*Prostorové podmínky školy umožňují bezproblémovou realizaci vzdělávacího programu. Systematická péče je věnována zlepšování materiálně-technického zázemí pro výuku. Vzhledem k odbornému zaměření školy je kladen důraz na průběžné zlepšování materiálních podmínek především pro výuku odborných předmětů a odborného výcviku. Důležitou rezervou spočívá v efektivním využívání dostupné techniky a pomůcek.*

### Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech

*Velmi dobré personální zázemí se pozitivně odrazilo v kvalitě výuky. Při hodnocení sledovaných předmětů výrazně převažovala pozitivní zjištění ve všech dílčích oblastech (plánování výuky, příprava učitelů na vyučování, oblast interakce a komunikace). Jen v hodinách, kde převládal tradiční výkladový styl výuky bez využití pomůcek a didaktické techniky, byly motivace, organizační rozmanitost i prostor pro tvůrčí zapojení žáků do vyučování na nižší úrovni.*

**Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy**

Razítko

<b>Školní inspektoři</b>	<b>Titul, jméno a příjmení</b>	<b>Podpis</b>
Vedoucí týmu	Ing. Václav Groušl	V. Groušl v.r.
Členové týmu	Mgr. Iva Kadeřábková	I. Kadeřábková v.r.
	Mgr. Pavel Kába	P. Kába v.r.
	Mgr. Jaroslav Chrpa	J. Chrpa v.r.
	Mgr. Petr Drábek	P. Drábek v.r.

### **Další zaměstnanci ČŠI**

Mária Kotvanová  
Ludmila Vacková  
Iva Nestávalová

V Mělníku dne 19. března 2003

### **Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy**

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. dubna 2002

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Milan Lehocký, ředitel školy	M. Lehocký v.r.

***Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu: Česká školní inspekce, Tyršova 105, 276 01 Mělník. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.***

#### **Hodnotící stupnice**

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.

<b>Velmi dobrý</b>	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
<b>Průměrný</b>	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
<b>Pouze vyhovující</b>	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
<b>Nevyhovující</b>	<i>Zásadní nedostatky, které ohroží průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

<b>Plní, je v souladu</b>	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
<b>Neplní, není v souladu</b>	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

### **Další adresáti inspekční zprávy**

<b>Adresát</b>	<b>Datum předání/odeslání inspekční zprávy</b>	<b>Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI</b>
Příslušný orgán státní správy Zřizovatel: Krajský úřad Středočeského kraje, vedoucí odboru školství, mládeže a sportu, Mgr. Radek Coufal, Zborovská 11,	2003-04-30	Předáno osobně.

150 21 Praha 5		
----------------	--	--

**Připomínky ředitele školy**

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.